

VARIA

Schedelvorm bij pasgeboren kinderen.

Onder leiding van Prof. *Otto Schlaginhaufen* werden te Zürich een aantal pasgeboren kinderen onderzocht op den vorm van het hoofd gedurende de eerste 9 levensdagen. Nagegaan werden: de lengte en breedte van het hoofd, de hoofdomvang, de morphologische gezichtshoogte, jukboogbreedte en onderkaaksbreedte. Vastgesteld werd, dat bij de mannelijke kinderen de gevonden waarden gemiddeld 1—2 pct. grooter zijn dan bij de vrouwelijke pasgeborenen. De grootste toename in deze 9 dagen vertoonen de jukboogbreedte en de hoofdlangte. Het verschil in hoofdlangte bij de mannelijke en vrouwelijke pasgeborenen is in de eerste levensdagen grooter dan dat in hoofdbreedte. De hoofdomvang der vrouwelijke kinderen bereikt op den 9en dag nog niet de grootte van dien der mannelijke kinderen op den eersten levensdag. Voor de gezichtshoogte en de onderkaaksbreedte werden geen verschillen bij de mannelijke en vrouwelijke kinderen gevonden, ook is de toename dezer afmetingen gedurende de eerste 9 levensdagen slechts gering.

Op den eersten levensdag bedroeg bij de mannelijke kinderen de index cephalicus gemiddeld 76.99; op den 9en dag was deze gedaald tot 76.66. Bij de vrouwelijke kinderen zakte deze index in die dagen van 77.85 tot 77.44.

Veranderingen van den schedel.

Over de veranderingen, die de menschelijke schedel gedurende de groeiperiode van het 14de-20ste levensjaar ondergaat, is nog niet veel bekend. Tegen de weinige, tot dusver dienaangaande ingestelde onderzoeken (behalve die van K. Saller, 1929) kan als bezwaar worden aangevoerd, dat zij niet ingesteld werden bij dezelfde individuen gedurende 4 achtereenvolgende jaren, maar dat eenvoudig 4 verschillende jaargroepen van individuen met elkaar vergeleken werden, d.w.z. een groep kinderen van 14 jaar werd vergeleken met een groep van individuen van 15 jaar, enz. Biedermann heeft echter de zelfde kinderen onderzocht van hun 14de—20ste levensjaar. Gevonden werd, dat in deze periode de relatieve lengtetoenamen van het hoofd veel grooter is dan de relatieve breedtegroei. Daardoor wordt een afname van den lengte-breedte-index (index cephalicus) veroorzaakt. Tot hetzelfde resultaat is onlangs K. Saller gekomen bij zijn onderzoek van kinderen in Kiel.

Biedermann stelt zich voor dit onderzoek nog bij een grooter materiaal te vervolgen.

Talmud en eugenetiek.

Evenals in oude Hindoesche geschriften komen er voorschriften over eugenetiek in den Talmud voor, zoowel wat de hygiëne van het huwelijk als wat de zorg voor het kiemplasma betreft. Huwelijken tusschen imbecielen zijn verboden (Yebamoth 112b). Men mag niet in een familie huwen, waar melaatschheid of epilepsie wordt aangetroffen. (Yebamoth 64). Ezra, een joodsche wijze, die 400 j. vóór Chr. leefde, dwong de joden, die met Perzische vrouwen waren gehuwd, tot scheiding. Hij verdeelde de joden in tien groepen. De eerste drie groepen, de Cohenieten, de Levieten en de Israëlieten mochten zich met elkaar vermengen; de drie laatste groepen, (waaronder de vondelingen en de menschen van onbekende afstamming) eveneens onderling, doch niet met de eerste groepen.

De hygiënische en eugenetische leerstellingen van den Talmud zijn voor een deel in de zeden van het joodsche volk doorgedrongen evenals die uit het boek Amos van het oude testament.

(W. Grossman. Am. Eugenics Research Association 1929).

Eugenics Society.

De „Eugenics Society” te Londen heeft bij testamentaire beschikking ongeveer een miljoen gulden ontvangen van Mr. Henry Twitchin, een schapenfokker in West-Australië. Zooals Leonard Darwin in de *Eugenics Review* (vol. XXII n: 2) beschrijft, had Twitchin reeds tijdens zijn leven veel belangstelling in het werk der „Eugenics Society” getoond. De renten van het kapitaal zullen, in overeenstemming met den wensch van den schenker, in hoofdzaak worden besteed aan de verspreiding van eugenetische begrippen (in opvoeding, onderwijs enz.).

Studie der Indianen.

Met middelen, die John D. Rockefeller ter beschikking stelde, worden nu bij Santa Fé in Nieuw-Mexiko de eerste gebouwen van een, met een museum verbonden groot onderzoekings- en studiecentrum opgericht, dat de kultuur der Amerikaansche Indianen van den aanvang tot op den tegenwoordigen tijd zal navorschen. Men heeft dit studiecentrum dicht bij de oude hollenwoningen der Pueblo-Indianen gevestigd, omdat men hoopt, door nauwe betrekkingen aan te knopen met de Indiaansche bevolking, gemakkelijker zich op de hoogte te kunnen stellen van hun tegenwoordige gewoonten en gebruiken, alsook van hun reeds hoogontwikkelde oudere cultuur.

Radio en universiteit.

De universiteit te Pittsburg (Pennsylvania) heeft sedert 5 jaar een radio-uitzending, waardoor een gehoor van ongeveer 150.000 menschen wordt bereikt. De voordrachten, die 14 minuten duren, worden later door de universiteit gepubliceerd. Aan het einde der voordrachtenreeks wordt literatuur opgegeven met eenige toelichting. De lijst van onderwerpen geeft een goeden indruk van de bedoeling van dit onderwijs. Eenerzijds zijn het populaire besprekingen op juridisch, letterkundig en natuurwetenschappelijk gebied, anderzijds wordt getracht opwekking te geven tot verdere studie en — wellicht hoofddoel van den ganschen opzet — eenig inzicht te geven in de betekenis van wetenschappelijk onderzoek voor het levensbestaan der gemeenschap.

Een roman over de Negers van Louisiana. (Kennedy (R. Emmet) Red Bean Row. New York, Dodd, Mead and Co., 1929. 297 p.)

Tegen het midden der vorige eeuw werden talrijke boeken geschreven over de Negers van Louisiana, die gedurende zeer langen tijd een jargon zijn blijven spreken, half Fransch, half Negertaal; maar het is zeer opmerkelijk, dat deze taal geheel verdwenen schijnt te zijn, want men zoekt er tevergeefs het geringste spoor van in *Red Bean Row*, welke roman zich grootendeels afspeelt in de omstreken van Nieuw Orleans.

Het boek van M. Kennedy is een roman, maar het werk is in verschillende opzichten ook wetenschappelijk belangwekkend; eerstens, omdat het klaarblijkelijk zeer getrouw de zeden en levenswijze van een bevolking naspeurt, die slechts zeer langzaam den vooruitgang der moderne beschaving volgt, vervolgens, omdat de schrijver zorgvuldig het Engelsche patois heeft opgeteekend, waarvan de Negers zich bedienen en eindelijk, omdat hun onafgebroken woordenvloed (driekwart van het boek bestaat uit dialogen) beter dan een geleerde verhandeling hun geestesgesteldheid aantoont.

M. Kennedy heeft terecht deze Negers van den ouden stijl afgeschilderd, voordat zij per spoor naar Chicago gaan om daar in de fabrieken te werken.

(*Journal de la Société des Américanistes de Paris*, XXI).

De vrouw in vooraanstaande posities.

De stad Londen benoemde de vrouwelijke arts, *Dr. Lambert*, tot hoofd van den geneeskundigen dienst. Zij heeft het toezicht op enkele honderden ziekenhuizen met 75.000 bedden, 26.000 artsen en verplegers en een verbruik van 500 miljoen gulden.

(*Münch. med. Woch.* 11-4-'30).

Der grosse Brockhaus. Sechster Band. F.-Gar.

Dit zesde deel is wederom in vele opzichten uitmuntend verzorgd. Wie zich de weelde veroorloven kan de nieuwe Brockhaus te koopen, zal telkenmale bij het verschijnen van een volgend deel weer worden geboeid door den rijken inhoud en de fraaie uitvoering. De technische volmaaktheid gaat hier samen met een volmaakte behandeling der techniek. Zulks kan niet gezegd worden met betrekking tot de behandeling van de sociale problemen. Daarin ligt een onbegrijpelijke en ook onnoodige leemte van dit prachtige boekwerk. Onbegrijpelijk, omdat in onzen tijd een krachtige sociale belangstelling valt waar te nemen, die in Brockhaus slechts matige bevrediging vinden kan; onnoodig, omdat de huidige ontwikkeling der sociale wetenschappen en van de sociale statistiek het mogelijk maakt, veel meer aandacht te besteden aan de sociale zijde der in deze encyclopaedie opgenomen onderwerpen dan nu meestentijds geschiedt. Men leze b.v. *Fahrrad* en *Flugzeug*. Over het rijwiel drie lange kolommen met technische bijzonderheden met aan het slot eenige regels over de geschiedenis en het aantal, in verschillende landen in gebruik. Maar over de sociale beteekenis daarvan, die toch waarlijk groot is in de vlakke landen met een veelvuldig gebruik van deze „auto voor den arbeider”, geen enkel woord. In het uitvoerige artikel over de vliegtuigmachine treft dat nog sterker. Bevredigender zijn uit een sociaal oogpunt de beschrijvingen, waarbij wetenschappelijke gewoonte er vanzelf toe dwingt, ook op de menselijke verschijnselen te letten. Daarom behooren de landbeschrijvende onderwerpen met hun schematischen opzet en indeeling tot de waarlijk algemeen oriënteerende bijdragen, zooals de beschrijvingen van Finland en Frankrijk bewijzen.

Mochten de uitgevers, die moeite noch kosten sparen om hun encyclopaedie te volmaken, bij de uitgave der volgende deelen met de hierboven gemaakte algemeene opmerking rekening houden, dan kunnen zij verzekerd zijn, daarmee hun lezers en dus ten slotte ook weer zich zelf, een goeden dienst te bewijzen.

Prijsvraag.

De „Rudolf Funke-Stiftung” van het „Institut für Weltwirtschaft und Seeverkehr” aan de universiteit van Kiel heeft een prijs uitgelooft groot 18.000 R.M., benevens de gouden „Rudolf Funke” medaille voor de beste studie over „Die internationale Verflechtung der volkswirtschaftlichen Konjunktüren”.

Aan deze prijsvraag kunnen personen zoowel als groepen of instellingen deelnemen. De studie moet in vijfvoud, met de machine in het Duitsch of Engelsch geschreven, uiterlijk 31 December 1932 gezonden zijn aan het secretariaat van het Instituut te Kiel en door een herkenningswoord worden aangeduid, dat op een briefomslag moet worden herhaald, waarin naam en adres van schrijver of schrijvers opgegeven wordt.

De beoordeeling geschiedt door een internationaal gezelschap Fransche, Deensche, Duitsche, Amerikaansche en Engelsche hoogleraren.

De gevaren van den Abortus.

Bij de N.V. De Arbeidspers te Amsterdam verscheen onder bovenstaanden titel een brochure, geschreven door den arts B. Premela. In deze brochure wordt gewezen op de toenemende frequentie van den abortus provocatus. Dit geeft den schrijver aanleiding om in populairen vorm de aandacht te vestigen op het levensgevaar aan een ondeskundige afdrijving der vrucht verbonden. Dit maatschappelijk kwaad, dat indruischt tegen alle ethische begrippen, moet ernstig onder oogen worden gezien. Als voorstander van het Nieuw-Malthusianisme meent Premela, dat een goed geregelde anti-conceptie het voornaamste middel is in den strijd tegen den abortus.